

Bruksela, dnia 19 września 2016 r.

KANCELARIA SENATU

Przedstawiciel Kancelarii Senatu
przy Unii Europejskiej

Sprawozdanie nr 76 / 2016

**Prezentacja przeglądu WRF 2014-2020 w Komisji ds. Budżetowych PE
przez wiceprzewodniczącą KE Kristalinę Georgiewą
Strasburg, 14 września 2016**

**1. Sprawozdanie z posiedzenia Komisji ds. Budżetowych poświęconego prezentacji
przeglądu WRF 2014-2020 przez wiceprzewodniczącą KE Kristalinę Georgiewą**

Na nadzwyczajnym posiedzeniu w dniu 14 września 2016 r. Komisja ds. Budżetowych PE (BUDG) przeprowadziła debatę z wiceprzewodniczącą Kristaliną Georgiewą, komisarz do spraw budżetu, w sprawie przeglądu / rewizji WRF 2014-2020. Wiceprzewodnicząca przedstawiła główne elementy przeglądu, które obejmowały sumę (kopertę) 12,8 mld euro (w tym 6,8 mld euro z rzeczywistych "nowych" zasobów własnych), przepisy dotyczące elastyczności i pakiet uproszczeń, które mogą prowadzić do zmiany finansowego rozporządzenia i 15 innych aktów prawnych. Przypomniała, że odbyła dwa owocne spotkania z ministrami w Radzie ECOFIN. Podkreśliła, że zasada jednomyślności w Radzie jest wymagana do przyjęcia niektórych z propozycji w ramach przeglądu - wspominała w szczególności o rezerwie na pomoc nadzwyczajną i instrumencie elastyczności. Wiceprzewodnicząca Georgiewa wezwał PE do skoncentrowania negocjacji w sprawie przeglądu WRF w ramach jednej komisji parlamentarnej, w celu dotrzymania terminu ich zatwierdzenia, zaplanowanego na koniec tego roku. Grupy EPP i ALDE poparły wniosek KE. ECR była za ograniczeniem pewnych wydatków. S & D wyraziła pewne zastrzeżenia, w szczególności dotyczące finansowania YEI (Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych), wraz z GUE i Zielonymi, którzy wyrazili dalej idącą krytykę.

Przewodniczącą Komisji BUDG, eurodeputowany **Arthuis** (ALDE, Francja), przypomniał, że obecne WRF zostały zatwierdzone w 2014 roku przez PE, pod warunkiem utworzenia grupy roboczej w sprawie zasobów własnych i przeglądu śródkresowego, który właśnie został przedstawiony.

Komisarz **Georgieva** omówiła trzy główne aspekty wniosku Komisji, który jest pakietem, koncentrującym się na następujących kwestiach: a) podział środków finansowych między aktualne priorytety, b) elastyczność oraz c) uproszczenie. Pakiet finansowy - w sumie 12,8 mld euro – pozwoli na dodatkowe finansowanie, w szczególności na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia (2,4 mld EUR) oraz migracji (3,9 mld EUR). Elastyczność została zwiększona w szczególności poprzez podwojenie rocznych kwot na instrument elastyczności (do 1 mld EUR) oraz rezerwę na pomoc nadzwyczajną (EUR 500 mln) i utworzenie nowej rezerwy kryzysowej Unii Europejskiej. Komisarz Georgieva ostrzegła, że zaproponowane środki zwiększające elastyczność wymagają jednomyślności w Radzie. Uproszczenie przepisów nie będzie tylko dotyczyło rozporządzenia finansowego, ale także innych związanych z nim 15 aktów prawnych. Poprosiła PE o ograniczenie negocjacji tylko do jednej komisji w celu zapewnienia, że efektem końcowym będzie faktyczne uproszczenie przepisów oraz w celu trzymania się harmonogramu dokonywania przeglądu, który powinien być przyjęty do końca 2016 r. Podobny wniosek został złożony do Rady, której już podziękowała za dobrą współpracę podczas dwóch spotkań z ministrami z ECOFIN.

- **Przemówienia w imieniu grup politycznych**

Eurodeputowany **Olbrycht** (EPP, Polska), współsprawozdawca, wezwał do prawdziwej restrukturyzacji budżetu, gdyż był zdania, że bez nowych środków w budżecie nie będzie miejsca na margines na nieprzewidziane wydatki. Przyznał, że dla Rady każdy przegląd budżetu będzie nieakceptowalny, ale w jego opinii budżet zorientowany na wyniki wymaga nowej struktury. Przyjął propozycję jako pierwszy krok, ale oczekuje debaty na temat kolejnych wieloletnich ram finansowych, które powinny sprostać zmieniającym się priorytetom i płatnościom. Eurodeputowany **Fernandes** (EPP, Portugalia) uważał, że przegląd WRF pozwoli Radzie spełnić swoje obietnice, a poziom płatności powinien odpowiadać zobowiązaniom już przyjętym.

Eurodeputowana **Thomas** (S & D, Francja) współsprawozdawca, gratulując wniosku, jednocześnie pytała o finansowanie, które wydawało się pochodzić z niewykorzystanych środków, a zatem w ramach obecnego pułapu WRF, bez konieczności alokacji prawdziwych nowych zasobów. Żałowała, że Inicjatywa Zatrudnienia Młodzieży otrzymała tylko 1 mld euro w całym okresie istnienia, natomiast PE zwracał się o finansowanie w tej wysokości w skali rocznej. Wyraziła również żal, że finansowanie instrumentu elastyczności ze środków zewnętrznych zmniejszy przejrzystość. Eurodeputowana **Gardiazabal Rubial** (S & D, Hiszpania), sprawozdawca stały nt. EBI wsparła propozycję KE, jednak żałowała, że środki własne nie są elementem propozycji KE.

Eurodeputowany **Ashworth** (ECR, Wielka Brytania), sprawozdawca cień, z zadowoleniem przyjął propozycję, zwłaszcza jej aspekty dotyczące elastyczności i uproszczenia. Podniósł w szczególności kwestię finansowania Europejskiej Inicjatywy na rzecz Młodzieży, co jego zdaniem może doprowadzić do tworzenia bardzo drogiej nowych miejsc pracy i pytał, czy nowe środki zostaną przeznaczone na EFIS (Europejski Fundusz Inwestycji Strategicznych).

Eurodeputowany **Deprez** (ALDE, Belgia) również z zadowoleniem przyjął propozycję przeglądu WRF, która w jego opinii jest również rewizją WRF. Przyznał, że państwa członkowskie znajdują się w trudnej sytuacji. Muszą bowiem utrzymywać wydatki pod kontrolą, a równocześnie muszą znaleźć jednogłośnie w Radzie konieczną do przyjęcia rewizji. Wezwał do uproszczenia zasad.

Eurodeputowana **Ni Riada** (GUE, Irlandia) z zadowoleniem przyjęła propozycję dotyczącą większej elastyczności, ale w jej opinii zwiększenie środków na rzecz wzrostu gospodarczego i zatrudnienia jest zbyt skromne. Więcej pieniędzy należy przeznaczyć na Europejską Gwarancję dla Młodzieży.

Eurodeputowany **Maragall** (Zieloni, Hiszpania), zauważając pewne podobieństwa we wniosku KE i rezolucji PE, żałował, że brakuje nowych środków, które byłyby zastrzykiem gotówki dla WRF. Z zadowoleniem przyjął w szczególności przepisy dotyczące większej elastyczności i wspomniał rezerwę kryzysową.

Eurodeputowany **Arnott** (EFDD, Wielka Brytania) zapytał o przepisy mające zastosowanie do Zjednoczonego Królestwa w przypadku opuszczenia UE przed końcem obecnych wieloletnich ram finansowych.

Jeśli chodzi o pozostałych europosłów, to eurodeputowany **Sarvamaa** (EPP, Finlandia) uznał, że wniosek wykracza daleko poza jego oczekiwania i był zdania, że PE nie może już o nic więcej prosić Rady. Eurodeputowany **Negrescu** (S & D, Rumunia) zapytał, czy środki finansowe zostaną odebrane Rumunii i Bułgarii. Eurodeputowany **Kölmel** (ECR, Wielka Brytania) poprosił o wyliczenie, ile będzie kosztował Brexit.

Eurodeputowany **Arthuis** z zadowoleniem przyjął inteligentny przegląd WRF. Co do specjalnych instrumentów, był zdania, że powinno się zezwolić na płatności powyżej pułapu, jak to ma miejsce w przypadku zobowiązań. Spytał wiceprzewodniczącą Georgiewę, czy państwa członkowskie mogą przenieść niewykorzystane środki do innych programów (choć przyznał, że zmniejszyłoby to możliwości przesunięcia środków nieprzydzielonych, tj. marginesów dostępnych z poprzednich lat).

Wiceprzewodnicząca **Georgieva** w swoich uwagach końcowych przyznała, że nastroje w Radzie, nie tylko wśród państw członkowskich płatników netto, skłaniają ku temu, że należy dokonać przeglądu WRF. Była jednak przekonana, że proponowana "miękka wersja" rewizji może zostać przyjęta przez państwa członkowskie. Odnosząc się do kwestii poruszonych przez posłów, wyjaśniła, że dodatkowe środki pochodziły z marginesów dostępnych z poprzednich lat, w szczególności w pozycjach 2 i 5. Niemniej jednak, trzymając się pułapów WRF, środki te reprezentują nowe zasoby dla programów finansowanych.

Podkreśliła jednak, że rezerwa kryzysowa i instrument elastyczności to nowe środki, które wymagają jednomyślności w Radzie, aby mogły zostać przyjęte. Co do środków w ramach specjalnych instrumentów wprowadzonych i wykraczających poza przyjęte pułapy, komisarz podkreśliła, że potrzebne są wyjaśnienia Rady, ponieważ „puszka nie może zostać wyrzucona w wysoką trawę i tkwić tam na zawsze”, a płatności wykraczające poza przyjęte pułapy również wymagają zatwierdzenia przez Radę. Podkreśliła również, że należy wziąć pod uwagę rezygnację ze starych priorytetów.

Przechodząc do kwestii środków własnych, wyraziła opinię, że mogą one być dodane do budżetu UE na podstawie dobrych wyników. Jeśli chodzi o Europejską Gwarancję dla Młodzieży, przypomniała posłom, że środki przeznaczone na ten instrument wyniosły 2 mld EUR, ponieważ 1 mld EUR został przekazany z Funduszu Społecznego. Jeśli chodzi o realokację na pierwotnie zaproponowane programy środków przeznaczonych na EFSI, wyjaśniła, że tak nie może się stać w przypadku, gdy ten oryginalny program okaże się nierentowny i podała za przykład CEF. Jeśli chodzi o Rumunię i Bułgarię, wiceprzewodnicząca KE zapewniła, że żadne pieniądze nie zostały zabrane z tych krajów, ale poprosiła państwa członkowskie, aby przedstawiły rachunki Komisji, jako że absorpcja środków przez programy jest niższa niż ich dostępność. Odnosząc się do Brexitu wyjaśniła, że odpowiednie przepisy zostaną poddane pod negocjacje w momencie, gdy przedstawione zostanie oficjalne zgłoszenie. Służby Komisji już zastanawiają się nad tym, ale to Wielka Brytania musi się określić, jakiego rodzaju przyszłe relacje chce budować z UE. Odnośnie EFSI komisarz Georgieva uznała, że ewaluacja pozwoliłaby na wyciągnięcie ważnych wniosków. Dodała na koniec, że kryteria klimatyczne i efektywności energetycznej zostały włączone do programów.

2. Informacje dodatkowe¹

„Kolejna perspektywa finansowa po 2020 r. nastawiona będzie na wzrost konkurencyjności i na innowacje, a sam budżet UE powinien być bardziej elastyczny i mniej biurokratyzowany” – powiedziała Kristalina Georgieva, wiceprzewodnicząca Komisji Europejskiej, komisarz ds. budżetu i zasobów ludzkich.

„Negocjacje na kolejną perspektywę finansową rozpoczną się mniej więcej za rok, ale pierwsze rozmowy zaczną się już w trakcie przeglądu średniookresowego. Wtedy będziemy siać ziarno na to, co wyniknie w negocjacjach” – powiedziała w czwartek w Sejmie RP Georgieva.

„Co by nam pomogło w nowej perspektywie? Większa elastyczność, uproszczenie reguł i procedur, bo coraz częściej słyszymy skargi na biurokrację. Musimy też (...) stworzyć

¹ Na podstawie informacji PAP.

zdolność finansowania najważniejszych rzeczy, czyli konkurencyjności, w tym innowacji, i musimy wspierać przedsiębiorstwa w ich wzroście” – dodała.

W jej ocenie, brak wygaszenia tarć między państwami członkowskimi stworzy „toksyczną” atmosferę negocjacyjną. „Kolejna perspektywa wieloletnia... Będę mówić szczerze – jeśli nie znajdziemy sposobu na zmianę dialogu w Europie, na zmianę tonu rozmowy na bardziej konstruktywny, jeśli nie wyciszymy tego podziału między nowymi a starymi członkami, między Północą, Południem, Wschodem a Zachodem, to stworzymy bardzo toksyczną atmosferę na kolejną wieloletnią perspektywę” – dodała.

3. Budżet UE do 2020 roku: KE znalazła dodatkowe 6,3 mld euro²

Komisja Europejska zaprezentowała w dniu 14 września br. przegląd wieloletniego budżetu UE i znalazła w jego ramach dodatkowe 6,3 mld euro do wydania do 2020 roku. Zdecydowana większość tych środków zostanie przeznaczona na walkę z kryzysem migracyjnym.

Przeгляд wieloletniego budżetu został ustalony podczas jego negocjacji w 2013 roku, jeszcze przed rozpoczęciem obecnej perspektywy finansowej, która kończy się w 2020 roku. W ramach przeglądu nie można naruszać kopert narodowych, ale możliwe są zmiany w zasadach wydawania pieniędzy.

KE podkreśla, że dodatkowe środki, jakie UE będzie miała do wydania do końca dekady, nie pociągają za sobą konieczności zwiększenia limitów wydatków ustalonych przez przywódców unijnych czy podniesienia składek krajowych.

- **3,9 mld na kryzys migracyjny**

Z 6,3 mld euro, które zostały wygospodarowane w ramach przeglądu, 3,9 mld ma zostać przeznaczona na zaradzenie kryzysowi migracyjnemu i zwalczanie jego przyczyn. Z kwoty tej 2,5 mld euro ma iść na prowadzone już teraz działania dotyczące migracji, bezpieczeństwa i kontroli granic zewnętrznych. Chodzi m.in. o utworzenie Europejskiej Straży Granicznej i

² Na podstawie informacji PAP.

Przybrzeżnej, Agencji UE ds. Azylu oraz sfinansowanie projektowanej reformy wspólnego europejskiego systemu azylowego.

Kolejne 1,4 mld euro KE chce przeznaczyć na inwestycje poza UE, głównie w Afryce, by poprawiając sytuację lokalnie, ograniczać przyczyny migracji. Ze środków tych mają być też finansowane pożyczki dla rządów, by stabilizowały sytuację w krajach sąsiadujących z UE.

- **Pobudzanie wzrostu gospodarczego**

Druga duża pula środków z dodatkowych 6,3 mld euro ma zostać skierowana na pobudzanie wzrostu gospodarczego. KE planuje zwiększyć wydatki na ten cel o 2,4 mld euro do 2020 roku. Dzięki tym środkom ma być rozszerzony Europejski Fundusz na rzecz Inwestycji Strategicznych (EFIS). W swoim dorocznym przemówieniu o stanie UE w Parlamencie Europejskim szef Komisji Europejskiej Jean-Claude Juncker zapowiedział kontynuację i podwojenie środków na EFIS, by pobudzać inwestycje w UE. Dzięki gwarancjom z unijnego budżetu do 2020 roku inwestycje w unijną gospodarkę mają wynieść 500 mld euro.

Z 2,4 mld euro na pobudzanie wzrostu czerpać ma też Inicjatywa na rzecz zatrudnienia młodzieży, program badań naukowych i innowacji "Horyzont 2020", program Erasmus czy instrument "Łącząc Europę", który finansuje transeuropejskie sieci transportowe, energetyczne i telekomunikacyjne.

Przykładowo 50 mln euro ma zostać skierowane na inicjatywę "WiFi4EU", która ma pomagać w oferowaniu darmowych hotspotów Wi-Fi. Łączna pula na ten program zostanie w związku z tym zwiększona do 120 mln euro.

Według komunikatu KE dzięki technicznej korekcie puli środków przeznaczonych na politykę spójności na ten cel trafi dodatkowe 4,6 mld euro. Według wyliczeń KE łącznie ze zwiększeniem środków w projekcie budżetu na 2017 rok o 1,8 mld euro przegląd wieloletniego budżetu obejmuje pakiet finansowy opiewający w sumie na 13 mld euro.

- **Pieniądze z rezerw budżetowych**

Pieniądze mają pochodzić z niektórych rezerw budżetowych.

W ramach przeglądu KE zaproponowała też uproszczenie przepisów, na podstawie których można wydawać środki z budżetu UE. Naukowcy czy studenci nie będą musieli już wypełniać formularzy związanych z podróżami służbowymi. UE ma nie dublować kontroli organizacji, jeśli dokonał tego inny darczyńca, jak np. ONZ.

Nowością ma być umożliwienie obywatelom zabrania głosu na temat przeznaczenia pieniędzy na potrzeby ich miejscowości - mają oni decydować na przykład, czy chcą nowego placu miejskiego, czy raczej placu zabaw.

KE chce też stworzenia nowej rezerwy kryzysowej UE, która byłaby finansowana z niewykorzystanych środków z unijnej kasy.

Propozycjami KE teraz zajmą się przedstawiciele państw członkowskich oraz Parlament Europejski.

Uzgodniony w 2013 roku budżet UE na lata 2014-2020 przewiduje, że zobowiązania unijne sięgną 960 mld euro, a rzeczywiste płatności - 908 mld euro. W przyszłym roku KE planuje wydatki na poziomie 134,9 mld euro.

Opracowała:
dr Magdalena Skulimowska

Załączniki:

- Komunikat KE: Śródkresowy przegląd/rewizja wieloletnich ram finansowych na lata 2014 – 2020 (COM (2016) 603)
- Wniosek - Rozporządzenie Rady zmieniające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 1311/2013 określające wieloletnie ramy finansowe na lata 2014-2020 (COM (2016) 604)
- Wniosek w sprawie zmiany porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 2 grudnia 2013 r. pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej, współpracy w kwestiach budżetowych i należytego zarządzania finansami (COM (2016) 606)
- Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniająca decyzję (UE) 2015/435 w sprawie uruchomienia marginesu na nieprzewidziane wydatki (COM (2016) 607)

- Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL on the financial rules applicable to the general budget of the Union and amending Regulation (EC) No 2012/2002, Regulations (EU) No 1296/2013, (EU) 1301/2013, (EU) No 1303/2013, EU No 1304/2013, (EU) No 1305/2013, (EU) No 1306/2013, (EU) No 1307/2013, (EU) No 1308/2013, (EU) No 1309/2013, (EU) No 1316/2013, (EU) No 223/2014,(EU) No 283/2014, (EU) No 652/2014 of the European Parliament and of the Council and Decision No 541/2014/EU of the European Parliament and of the Council (COM (2016) 605):
<https://ec.europa.eu/transparency/regdoc/rep/1/2016/EN/1-2016-605-EN-F1-1.PDF>